

Vliegensvlugge vogeljager

Uit de tuin weerklinken de kreten van een merel in doodsnood. Van achter het raam zie ik onder een struik de donkergrijze rug van een sperwer. Sperwers zijn kleine roofvogels met een lange staart, die zijn gespecialiseerd in de jacht op vogels. Deze keer heeft de vogeljager een merel buitgemaakt.

Zo'n twintig jaar geleden was het echt iets bijzonders als je een sperwer zag in Pijnacker, maar de afgelopen jaren zie ik ze regelmatig in het dorp. In 2004 kreeg ik van twee verschillende dorpsgenoten een foto te zien die ze in eigen tuin hadden gemaakt van een sperwer met prooi. Veel vaker krijg ik van mensen beschrijvingen van deze slanke roofvogels, die ze in hun woonomgeving hebben gezien.

Het is niet toevallig dat er meer sperwers worden gezien, want het aantal broedgevallen van sperwers in Nederland is in de laatste dertig jaar verviervoudigd. Deze toename is onder andere te danken aan een verbod op het gebruik van slecht afbreekbare pesticiden in de landbouw. Bovendien is er door bosaanplant nieuw broedbiotoop ontstaan voor de sperwer, waardoor ze minder aan bossen op zandgrond zijn gebonden dan voorheen. Heden ten dage komen ze bijna over heel het land verspreid voor.

Sperwers jagen vanuit de dekking. Vaak suizen ze met duizelingwekkende snelheid tussen bomen en huizen door om kleine vogeltjes onaangenaam te verrassen. Daarbij worden ze zelf wel eens onaangenaam verrast door een raam. In het najaar van 2004 vloog er een jong sperwermannetje bij ons tegen een raam. Hij overleefde de klap en terwijl hij zat bij te komen kon ik hem prachtig bekijken. Helaas loopt het vaak minder goed af. Voor sperwers zijn aanvaringen met ramen een belangrijke doodsoorzaak.

Een mannetjessperwer weegt ongeveer 150 gram. Vrouwtjessperwers zijn bijna tweemaal zo zwaar en jagen gewoonlijk op grotere vogelsoorten dan de mannetjes. De mannetjes vangen meestal vogels ter grootte van een koolmees, terwijl de vrouwtjes zich op het formaat van de merel richten. Maar zelfs Vlaamse gaaien en houtduiven kunnen ten prooi vallen aan een vrouwtjessperwer. Terecht zijn alle zangvogels zeer oplettend als het om sperwers gaat. Door hun vluchtgedrag en alarmgeroep maken ze mij vaak attent op de aanwezigheid van hun aartsvijand.

Caroline Elfferich, December 2006